

Mobil ofis kavramı ilk bakışta sunduğu avantajlar ile göz kamaştırıyor. Bununla birlikte uygulamaya geçildiğinde bazı etkelerin sorgulanması gerekiyor. Burada verimlilik en önemli etkenlerden biri olarak karşımıza çıkıyor. Geleneksel ofislerde verimlilik artık kalıplaşmış yollarla sağlanıp ölçülebilirken mobil ofis her yeni kavram gibi kendine özgü yöntemler ve fırsatları beraberinde getiriyor. Mobil ofis verimliliğinden yararlanmak için hem işletme, hem de çalışanlar yeni disiplin mekanizmaları keşfediyorlar.

Hayatımızın çok önemli bir bölümü yollarda geçtiği için verimliliğin günün güne önem kazandığını söyleyen **HP Türkiye Kişisel Sistemler Grubu Ülke Müdürü Artun Ayvat**, mobilitenin insanları özgür kılarak zamanlarını daha verimli kullanmalarını sağladığını söylüyor. Ayvat mobil ofiste verimlilik için şunları düşünüyor: "Bir şirket çalışanlarını 'sürekli ulaşılabilir' tuttuğunda, doğal olarak da verimliliğini artırmış oluyor. Özellikle 2001 yılında yaşanan ekonomik krizin ardından, şir-

Kurumlar evrensel mobilitenin avantajlarını kavramış durumdadır

Günümüzde milyonlarca insanın ofis dışında çalıştığını belirten **HTC Ortadoğu, Afrika ve Bağımsız Devletler Topluluğu'ndan Sorumlu Genel Müdürü Kevin Chen**, bu konuda şu örneği veriyor: Satış temsilcilerinin ya da yöneticilerinin durumunda olduğu gibi geçici iş yerlerinde çalışabiliyor, ya da işi gereği birçok müşteri ve mekanı ziyaret etmek durumunda olan kişiler gibi farklı yerlerde çalışmayı sürdürüyorlar. Chen konuyu şu şekilde özetliyor: "Nerede çalışırlarsa çalışsınlar, mobilite işlerini kesintisiz sürdürmelerini sağlayıp zaman kazandırıyor ve bunu fırsata dönüştürmelerini sağlıyor. Günümüzde bağlı olmayı sadece çalışanlar istemiyor. Kurumlar da evrensel mobilitenin aşağıdaki avantajlarını kavramış durumdadır:

- **Daha iyi müşteri hizmetleri:** Kurumsal veri ve uygulamalara mobil erişim, çalışanların müşteri ve iş ortaklarının ihtiyaç ve taleplerine daha hızlı yanıt vermelerine olanak tanıyor.

- **Daha fazla gelir:** Mevcut bilgi-

Verimlilik nasıl sağlanıyor?

ketler az sayıda çalışan ile daha çok iş yapmayı öğrendiler. Tüm bu nedenlerden dolayı, gerek özel sektörde gerekse kamu sektöründeki şirketler, mobil teknolojilere ciddi yatırım yapıyorlar. Mobil teknolojiler, üreticilere anında güncel rapor alma, yöneticilere ham madde hareketi ve üretim süreçlerini izleme ve ortaya çıkabilecek sorunları önceden görüp önlem alma olanağı sağlıyor. Mobil cihazları kullanan çalışanlar, iş yaparken aynı zamanda yaptıkları işleri kaydedip raporlayabiliyor, kritik sistemleri otomatik olarak güncelleyebiliyor. Böylece yöneticiler de daha etkili şekilde planlama ve raporlama yapıyorlar."

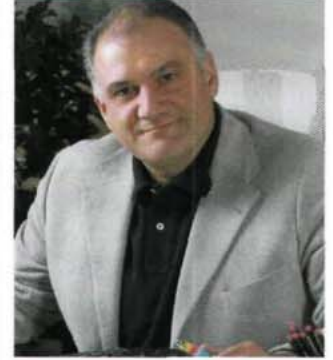
Mobil ofis verimliliğinin çalışanların bu kavramı nasıl kullandığı ile orantılı olduğunu söyleyen **AirTies Kablosuz Ürünler Ürün Müdürü Tansel Kaya**, bunu sağlayabilmek için öncelikle mobil ofis altyapısının yapılması gerektiğine dikkat çekiyor. Kaya: "Öncelikle, dizüstü bilgisayarlar ofis içinde mobilize olmalı. Çalışanlar, hangi katta ya da hangi odada çalıştıklarından bağımsız olarak bilgiye erişebilmeliler. Bu aşamada, güvenlik büyük bir önem kazanıyor. Ofis dışında çalışanların ve şubelerin merkezdeki şirket ağına bağlantıları uygun bir altyapı kurularak sağlanmalı. VPN bağ-

lantıları gibi teknolojilerle bunu sağlamak mümkün" diyor.

Mobil ofisin yaratabileceği sosyal faydalar çok önemli

Arena Bilgisayar Genel Müdürü İzi Kohen; işletmelerin verimliliklerini artırmak amacıyla, personelini ofis dışında çalıştırmaya yöneldiğinin altını çiziyor. "Teknolojinin gelişmesi, donanım ve yazılımla birlikte iletişim hizmet fiyatlarının ucuzlaması, gittikçe artan sayıda şirketin bu konuda adım atmasına yol açıyor. Çalışanların olması gereken yerde ve zamanda çalışması (ayrıca olması gerekmeyen yer ve zamanda çalışmaması) sağlanarak ulaşımda geçen zamandan, ofis mekanından, enerjiden büyük tasarruf elde edilebilir. Aynı zamanda, bireylerin en faydalı özelliklerini zaman ve mekandan bağımsız, küresel çalışma grupları halinde organize ederek daha etkin sonuçlara ulaşmak mümkün. Engelliler, uzak coğrafyalarda yaşayanlar ve mahkumlara sağlanabilecek olanaklarla yaratılabilecek sosyal faydalar da çok önemli" diyen Kohen sözlerini şöyle devam ediyor: "Uzaktan ça-

alışan insanların çalışmalarının senkronize edilmesi, kontrol edilmesi, yönlendirmesi, motivasyonu, emeklerinin ve katkılarının ölçülerek karşılığının ödenmesi ve bu değişimi yönetmek ise az bulunan bir bilgi ve deneyim. Kişilerin ofis dışındaki çalışma zamanlarının, çalışma grubunun diğer üyeleri, müşteriler ve tedarikçilerle uyumlu hale getirilmesi için çok iyi tanımlanması gerekiyor. Çalışma ortamının ise işin gerektirdiği düzene sahip olması gerekli."

Seyahatlerde mobilite

Mobil ofis kavramının zamanında sadece bir dizüstü bilgisayar, gerekli yazılımlar ve GSM şebekesi üzerinden internet bağlantısı gerektirdiğini hatırlatan **Asus Türkiye İş Geliştirme Müdürü Bora Aras**, masaüstü bilgisayarı ergonomik konforu ve PDA'nın taşınabilirliğini birlikte sunan donanımlar ve ofis sunucusuna kolay bağlantı sağlayan yazılımlar ile gelişimin devam ettiğini ifade ediyor. Mobil ofis kavramının sık seyahat eden tüm şirket çalışanları için bir zorunluluk haline geldiğini belirten Aras ofisten uzak çalışmanın doğurabileceği aksaklıklar ve disiplin sorununun, iletişimin sıcak tutulması ve raporlama yazılımları ile azaltılabileceğini vurguluyor. Aras: "Anında e-posta gibi teknolojiler ile ofis çalışanları e-postalarına anında ulaşabilir, daha esnek çalışma saatleri ile daha yüksek çalışan memnuniyeti sağlar. Mobil ofis ortamı bir gereklilikten doğmuştur ve verimliliğini tartışmak yanlış olacaktır. Mobil çalışma yöntemi ile özellikle bireysel çalışmanın ağırlık kazandığı işlerde daha yüksek verimlilik elde ediliyor. Çalışanların ev-ofis arasında zaman kaybetmeleri engellenebileceği gibi çoğu işlem uzaktan yapılabiliyor. İşlerin mobil olarak yürütülmesi, kurumlar için her geçen gün büyük bir gereklilik haline geliyor. İş takımları arasında veri paylaşı-

mı sağlanması ve iş paylaşımının doğru bir şekilde yapılması durumunda tüm kurumlara mobil ofis ve uygulamalarının verimlilik getireceğine inanıyorum" diyor.

İntel Türkiye Genel Müdür Yardımcısı Tolgar Elverici'ye göre mobil ofis, işlerini uygun oldukları zaman ve zeminde, hızla görebilmelerini sağlamak açısından çalışanlara, dolaylı olarak da kurumlara eşsiz fırsatlar sunuyor. Elverici konuyu şöyle değerlendiriyor: "Duruma bağlı olarak günlük yaşamının karmaşasından uzak kalabilmeyi, kimi zaman ise bu karmaşaya rağmen her koşulda işini görebilmeyi mümkün kılan sihirli bir olanak oluşturması açısından da verimliliği artırabiliyor. Günümüzde mobil yaşam açısından pek çok yenilik hayatımızın olağan uzantıları haline geldi. Özellikle büyük kentlerde trafikte kaybolan zamanı bazen evden, bazen bir kafeden, hatta kablosuz internet bağlantısının bulunduğu bir çay bahçesinden çalışarak bertaraf veya telafi etme fikri bizlere artık pek de garip gelmiyor. Dünya geri dönülmez biçimde mobiliteye doğru ilerler ve medeniyetin hiçbir döneminde yaşanmamış yepyeni bir iş kültürü oluşurken, içinde bulunduğumuz geçiş sürecinde, öz disiplin ve özgürlük cephelelerinde bazı alan ihlallerinin gözlemlenmesi son derece doğal. Ancak mobil iş kültürünün olgunlaşmasıyla birlikte hem verimliliğin hem de kişisel özgürlüklerin daha da geliştiği uygun bir yapıya kavuşulacaktır".

Verimlilik nasıl sağlanıyor?

Baştarafı sayfa 16'da

Mobil ofisin gerçek hayat uygulamalarının her geçen gün daha verimli hale geldiğini belirten **Netron Uluslararası İş Geliştirme Direktörü Ayberk Kuday**, kablosuz iletişimde daha hızlı genişbant hız seçeneklerinin sunulması ve güvenlik altyapılarının gelişmesi sayesinde daha kullanışlı hale geldiğini söylüyor. Kuday "Mobil ofis için gerekli olan disiplin, birkaç yıl önce düşük hızlı veri altyapılarında gerekli minimumların ötesine geçmeyen, çokluortam içeriklerinden arındırılmış, metin tabanlı uygulamalar ile yetinmeyi gerektirirken, şimdi yüksek hızlı genişbant performansına yakın hızlar sunan kablosuz iletişim teknolojileri sayesinde video konferans, uzaktan erişim gibi uygulamalar dahi kullanılır hale getirmiştir" diyor.

İhtiyaçtan dolayı yapılan uygulamaların her zaman verimlilik sağladığına dikkat çeken **Bircom CEO'su Burçin Bircanoğlu**, buna örnek olarak fuar, yurtdışı seyahat gibi mecburen ofisten uzakta geçirilen zamanlarda ofis olanaklarına erişebilmeyi gösteriyor. Bircanoğlu "Doğum sonrası bile bazı hanımlar, işlerini belirli bir oranda evlerinden takip edebiliyorlar. Yöneticiler çalışanlarıyla göz teması kurmak istiyorlar. Bu da evden çalışmayı zorlaş-

tırıyor. Disiplin konusu ise çok konuşulmasa da ev ofis uygulamalarının çok yoğun olarak tercih edilememesinin temel nedenlerinden biri olarak karşımıza çıkıyor" diyor.

Özel Bilgi İşlem NEC Bölüm Direktörü Lütfi Dinç'in konu hakkındaki görüşleri şöyle: "Yeni olan her şey gibi "mobil ofis" uygulamasının -varsa- sendromları sonradan çıkacaktır. Ya da verimli olup olmadığı konusunda yorum yapmak için yıllar boyunca şirketlerin hatta ülkelerin çıktılarındaki değişimleri gözlemlemek gerekecek. Yaşanan olumsuzluklara göre yapılacak düzenlemeler belki okullardan başlayarak bir eğitim çerçevesinde ele alınacak. Belki şirketler mobil çalışanları için yeni kurallar oluşturacaklar, BT departmanlarında kontrolü sağlayan yeni cihazlar kullanacaklar. Oluşan yeni kültürün olumsuz yansımalarını gidermek için şirketler ya da kişiler bütçelerini artıracaklar. Ama bildiğim bir şey var ki ne olursa olsun insanlar mobil hayattan vazgeçmeyecekler. Zira bu bir çeşit kazanılan özgürlüğün kimseye teslim edilmemesi meselesi".

ZyXEL Türkiye Telco Ürünleri Yöneticisi Yasin Batmaz, yaptığı değerlendirmede: "İlk önce buradaki mobil ofis tabirinden ofis içinde mo-

Öncelikle eski iş alışkanlıkları geride bırakılmalı

Yakın bir gelecekte mobil teknolojileri kullanmanın artık ek bir özellik değil, birçok servisin temel özelliklerinden biri olacağını öngören **Xerox Türkiye Ofis Grubu Pazarlama Müdürü Erhan Aslantürk**, mobil teknolojilerin, yavaş yavaş hemen her sektörde kendilerini göstermeye başlayacaklarını iddia ediyor. Aslantürk sözlerine şöyle devam ediyor: "Mobil ofis teknolojileri ile birlikte, çalışanların mekan ve zamandan bağımsız olarak işlerini kesintiye uğratmadan sürdürmesi neticesinde hem zaman kaybının önüne geçilmiş hem de maliyet en aza indirgenmiş olacak. Ayrıca mobil ofislerin sunduğu yenilikle beraber uzaktan yönetimin getireceği faydayı düşünürsek, büyük bir kolaylık ve esneklik sağlanmış olacak. Özellikle günümüz iş dünyasında ayakta kalmanın daha da zorlaştığı rekabet ortamında işleri hızlı bir şekilde gerçekleştirmek gerekiyor. Bu da mobil ofis teknolojilerinin verimliliğini ve gerekliliğini açık bir şekilde ortaya ko-

yuyor. Bunun için de öncelikle eski iş alışkanlıkları geride bırakılmalıdır. Eski iş alışkanlıkları ile hızlı iş akışları, verimlilik artışı gibi unsurları sağlamak zor. İş verimliliğinin sağlanması için; ofislerin teknoloji altyapısının yükseltilmesi, işe gelmeden çalışma ve raporlama koşullarının oluşturulması, mekandan bağımsız şirket ağlarına erişilebilmesi, iş yerlerinde hızlı ve verimli çalışmayı engelleyen iş süreçlerinin gözden geçirilmesi gerekmektedir".

bil olmak değil de ofisin kendisinin mobil olmasını anladığımızı belirtmek isteriz. Mobil ofis şüphesiz verimli bir çalışma biçimidir. Bu sayede çalışanların işe gelmesine gerek kalmayacak, gerekli toplantılar çevrimi-

çi, sesli ve görüntülü olarak yapılacaktır. Ayrıca çok az kişinin çalıştığı şubelerin mobil ofis veya ev ofis haline dönüştürülmesiyle maliyetler ciddi oranda düşürülebilmektedir" diyor.